نگاه بیرون

خط قرمز ساختگی

THE JERUSALEM POST
Israel's best-selling English daily and most-read English website

ترجمه: نسرین رضایی

● «ایران هنوز از خط قرمزی که من آن را در سازمان ملل ترسیم کرده بودم، گذر نکرده است. خط قرمزی که نقطه ساخت بمب هسته‌ای محسوب می‌شد.» این بخشی از سخنان روز گذشته «بنیامین نتانیاهو» در رابطه با فعالیت‌های هسته‌ای تهران است. سخنان در جهت عکس آن چیزی است که در اواخر ماه سپتامبر سال گذشته میلادی در سازمان ملل از زبان او بیرون آمد. نتانیاهو خط قرمز را برای ناظران ترسیم کرد و سخن از ۲۵۰ کیلوگرم اورانیومی به میان آورد که تا مرز ۲۰ درصد غنی شده است. زمان را هم مشخص کرد: تا دو ماه و نیم دیگر ایران توانایی ساخت سلاح هسته‌ای را خواهد داشت. اکنون اما بیش از چندین ماه از آن زمان گذشته است. نتانیاهو گفت: «ایران به کسب توانایی برای ساخت بمب اتمی نزدیک می‌شود و باید در سال ۲۰۱۳ با این مساله مقابله کرد.» بعدها هم گفت که اسراییل به خط قرمزی که من در سپتامبر گذشته در سازمان ملل متحد ترسیم کردم، متعهد است. ایران نباید حجم کافی از اورانیوم غنی شده را برای ساخت حتی یک کلاهک هسته‌ای در اختیار داشته باشد. نتانیاهو در همان زمان گفت: «من توضیح دادم که ایران هر زمان از مرحله غنی‌سازی اورانیوم عبور کند، فرصت ما برای توقف تاثیرگذار برنامه هسته‌ای نظامی ایران از بین می‌رود. فعالیت‌های هسته‌ای ایران بدون شک چالش بزرگی را برای ما ایجاد می‌کند که باید به مقابله با آن پرداخت.» نتانیاهو گفت: «تحریم‌ها علیه ایران به اقتصاد این کشور، آسیب می‌زند. هیچ شکی در این زمینه وجود ندارد اما هیچ نشانه‌ای نمی‌بینیم که تحریم‌ها، برنامه هسته‌ای ایران را تعطیل کند. اسراییل هم اکنون نسبت به چهارسال پیش که قدرت را در دست گرفتم، برای مقابله با چالش مساله هسته‌ای ایران، توانمندتر است.» حال آنکه مقامات ایرانی در همان زمان هم اعلام کرده بودند که تنها ۲۰ تا ۸۰ کیلوگرم اورانیوم غنی شده در اختیار دارند که آن هم با هدف صلح‌آمیز در اختیار گرفته‌اند و مقاصد دیگری را دنبال نمی‌کنند. این در حالی است که به گفته ایهود اولمرت، نخست‌وزیر سابق اسراییل، برنامه اتمی ایران سال‌هاست که پیشرفت چندانی نداشته است. اولمرت معتقد است که درباره تهدیداتی که از طریق برنامه اتمی ایران متوجه اسراییل است، اغراق می‌شود. حالا نخست‌وزیر سخنان خود را تغییر داده است و چیز دیگری می‌گوید: «ایران به خط قرمز نرسیده است اما نباید اجازه داد که به این خط نزدیک شود.»

عکس: امیر جدیدی، شرق

«جواد اطاعت» در گفت‌وگو با «شرق»:

منتظر شرایط مناسب هستیم

طاهره ریاحی

مشاور رییس‌جمهوری پیشین ایران معتقد است هنوز فرصت برای اعلام حضور نامزد حداکثری اصلاح‌طلبان هست. او می‌گوید: اصولگرایان سعی می‌کنند در فرصت باقیمانده تا روز رای‌گیری حساب خود را از احمدی‌نژاد جدا کنند اما اصلاح‌طلبان با توجه به پیشینه و سابقه روشن خود اگر بتوانند با نامزدهای حداکثری خود پا به عرصه رقابت بگذارند، از شانس بالایی برای جلب‌نظر رای‌دهندگان برخوردارند. گفت‌وگوی «شرق» با جواد اطاعت را بخوانید.

◣ دعوت گروه‌ها و شخصیت‌های مختلف برای حضور نامزد حداکثری اصلاح‌طلبان در انتخابات همچنان ادامه دارد. اگر ایشان مبنایشان بر عدم‌نامزدی است؛ چرا این مساله را با یک بیانیه اعلام نمی‌کنند تا سکوت ایشان به رضایت تفسیر نشود؟

آقای خاتمی مترصد ایجاد فضای مناسب است. اگر آن فضای مناسب ایجاد شود، قطعا آقای خاتمی می‌آید، به‌خاطر مصالح و منافع کشور و ملت، ایشان حضور پیدا می‌کند. منتها شاید احساس نمی‌کند که چنین شرایطی فراهم شده است.

◣ این شرایط چیست؟

برای هر نوع کنش و فعالیت سیاسی و هر نوع اقدام سیاسی باید بسترهای سیاسی و اجتماعی لازم فراهم شود. شاید هنوز آقای خاتمی به چنین نتیجه‌ای نرسیده است که بتواند اعلام نامزدی کند. هنوز هم زمان برای ایشان هست و دیر نمی‌شود. چون ایشان چهره شناخته شده‌ای است، پایگاه‌های مردمی خود را دارد، بنابراین باید همه جوانب را بسنجد.

◣ اما اگر ایشان روز آخر اعلام کنند که نمی‌آیند، تکلیف دیگر نامزدها چه می‌شود؟

ایشان مانع فعالیت سایر کاندیداها نبوده و نیست. آن افراد می‌توانستند فعالیت خود را داشته باشند، کما اینکه دارند، یعنی مانعی برای حضور دیگران نبوده‌اند، البته کاریزما و موقعیت اجتماعی ایشان، حضور یا عدم‌حضور ایشان، طبیعتا فضای سیاسی را تحت‌تاثیر خود قرار می‌دهد. اگر حضور پیدا کند ممکن است خیلی از نامزدها، حتی برخی نامزدهای اصولگرا هم انصراف بدهند و از گردونه رقابت‌ها کنار بکشند ولی اگر کنار بکشد، ممکن است خیلی‌های دیگر که ممکن بود کنار بروند در عرصه بمانند چون شانس بیشتری برای خود قایل خواهند بود. بحث دیگر اینکه تحولات در کشور ما خیلی سریع رخ می‌دهد و باید تحولات آتی را هم دید. یعنی آقای خاتمی چون تعهدی نسبت به کشور و ملت دارد نمی‌تواند بدون بررسی تحولات آینده تصمیم بگیرد. لذا چاره‌ای نیست جز اینکه همه جوانب را ببیند و بعد تصمیم بگیرد که کمترین خطا و اشتباه در آن باشد.

◣ من جواب سوالم را نگرفتم. در این وضعیت «تعلیق» که بر فضای سیاسی حاکم است، تکلیف سایر نامزدهای اصلاح‌طلب چه می‌شود؟

آقای خاتمی باید برنامه‌های خود و مصالح کشور را در نظر بگیرد. ایشان موظف نیست برنامه‌های دیگران را هم مدنظر قرار دهد.

◣ بله. اما برای اصلاح‌طلبان دشوار نیست که اگر آقای خاتمی نیاید در این زمان اندک باقیمانده روی فرد دیگر برنامه‌ریزی کنند؟

تاکید اصلاح‌طلبان روی خود آقای خاتمی است.

◣ اگر احتمالا آقای خاتمی نیاید تکلیف چیست؟

آن موقع باید دوستان مجددا جلسات شورا را تشکیل دهند.

◣ تا ۲۴ اردیبهشت بیشتر وقت نداریم.

اگر آقای خاتمی احساس کند شرایط به‌گونه‌ای تغییر کرده یا می‌کند که امکان حضور ایشان فراهم شود و می‌تواند کمکی به ملت و کشور کند، حضور پیدا خواهد کرد و دریغ نمی‌کند. منتها اگر شرایط به گونه‌ای پیش برود که آقای خاتمی احساس کند که حضورش نه‌تنها مفید نیست بلکه ممکن است مشکلاتی را برای کشور ایجاد کند، نمی‌آید.

◣ در صورت نامزد نشدن آقای خاتمی، فرآیند تصمیم‌گیری اصلاح‌طلبان چگونه خواهد بود؟

در شورای هماهنگی قاعدتا اگر آقای خاتمی نیاید کسانی که از ابتدا موافق شرکت نبودند، ممکن است به همان گزینه برسند و کسانی هم ممکن است به یکی از گزینه‌های موجود. این البته یک فرضیه است و تا الان در مورد آن بحث نشده است، ما در اصل و فرع، حضور آقای خاتمی را مفروض گرفته‌ایم. برنامه‌هامان را آماده کردیم و بحث‌های مختلفی که داشتیم همه بر فرض حضور آقای خاتمی بوده است. اگر قرار باشد آقای خاتمی حضور پیدا نکند، مجددا باید این مباحث طرح شود، موافقین و مخالفان صحبت کنند و نهایتا به تصمیم برسیم که چه باید کرد.

◣ اگر آقای خاتمی و هاشمی نیایند، اصلاح‌طلبان شانسی برای پیروزی در انتخابات دارند؟

بستگی دارد که از کدام نامزد حمایت کنند و البته مصوبه شورای راهبردی اصلاح‌طلبان این است که اصلاح‌طلبان باید با «یک نامزد» وارد انتخابات شوند. اگر چند نفر هم خودشان را در معرض کاندیداتوری قرار دهند، نهایتا باید به نامزد واحد رسید. اگر بر یک نامزد اجماع کنند و همه نیروهای اصلاح‌طلب از جمله آقای خاتمی هم از آن فرد حمایت کند، احتمال پیروزی هست.

◣ فکر می‌کنید راز اصرار اصولگرایان بر حضور اصلاح‌طلبان در انتخابات آینده چیست؟

این دعوت‌ها را نباید خیلی جدی گرفت. آنها ممکن است از نامزدهای غیرجدی اصلاح‌طلبان استقبال کنند ولی قطعا از نامزدهای جدی که ضریب موفقیت آنها بالاست، استقبال نخواهند کرد. طبیعتا محافظه‌کاران علاقه‌مندند که در یک رقابت کنترل‌شده برنده شوند و نه رقابتی که امکان بازنده بودنشان زیاد است. بنابراین اگر دعوت هم می‌کنند دعوت از نامزدهای حداکثری نخواهد بود.

◣ برخی رسانه‌های اصولگرا مدعی هستند در صورت حضور آقای هاشمی تجربه‌سال ۸۴ تکرار می‌شود؟

شرایط اجتماعی کنونی با سال ۸۴ خیلی متفاوت است. درسال ۸۴ تعداد نامزدهای اصلاح‌طلب زیاد بودند و کاندیدای شاخص هم زیاد بود. من معتقدم اگر همان زمان هم بر نامزد مشخصی اجماع می‌کردیم، قطعا برنده انتخابات بودیم. اما آرا بین آقای کروبی و هاشمی و معین و مهرعلیزاده، پراکنده شد. در شرایط کنونی هم اگر بر فردی اجماع شود، اگر آن فرد آقای خاتمی باشد که قطعا برنده است. در صورت نبود آقای خاتمی هم امکان پیروزی هست. به شرطی که مصوبه شورای راهبردی مبنی بر اجماع اصلاح‌طلبان حول محور یک نامزد، تحقق عملی پیدا کند. چون آقای هاشمی هم چهره شناخته شده‌ای است و اقدامات دولت درسال‌های اخیر، عدم موفقیت دولت در این‌سال‌ها و اینکه آقای هاشمی به عنوان منتقد سیاست‌های کنونی ظاهر شده است، شانس آقای هاشمی را هم افزایش داده و فکر می‌کنم اگر همه جریان اصلاحات از آقای هاشمی حمایت کنند، پیروزی ایشان حتمی است.

◣ آیا آقای هاشمی چهره اصلاح‌طلبی است که جریان اصلاحات از ایشان حمایت کند؟

آقای هاشمی «راه میانه» را همیشه پیش گرفته است. نه می‌توانیم او را در قالب اصلاح‌طلبان تعریف کنیم و نه در قالب اصولگراها. منتها در شرایط کنونی که محدودیت‌هایی را بر اصلاح‌طلبان تحمیل می‌کند، فکر می‌کنم خیلی نباید به فکر برنده‌شدن یک نامزد اصلاح‌طلب خالص باشیم. باید فراتر از این مسایل نگاه کنیم، چون کشور با مشکلاتی مواجه است، باید از چهره‌ای حمایت کنیم که توانایی این را داشته باشد تا کشور را از وضع کنونی خارج کند. آقای هاشمی این توانایی را دارد. آقای هاشمی، به‌صورت مکرر این خواسته را مطرح کرده و گفتند آقای خاتمی بهترین گزینه برای انتخابات در شرایط کنونی است. آقای خاتمی هم در مواردی مطرح کردند که در شرایط کنونی، شاید آقای هاشمی بهتر باشد.

◣ ممکن است برخی از بدنه اجتماعی اصلاح‌طلبان این استدلال را نپذیرند.

اصلاح‌طلبان بیشتر به رفع مشکلات کشور می‌اندیشند تا اینکه حتما یک چهره اصلاح‌طلب پیروز میدان شود. اولویت آنها رفع معضلات کشور است. آقای هاشمی فردی است که درسال‌های اخیر با اصلاح‌طلبان هم‌جهت شده است، دیدگاه‌هایش به اصلاح‌طلبان خیلی نزدیک است، شرایط اجتماعی و سیاسی کشور چنین امری را ایجاب کرده است. هم اینکه این توانمندی را دارد که کشور را از شرایط کنونی خارج کند.

◣ انشقاق اصولگرایان در نبود رقیب اصلاح‌طلب چه تفسیری دارد؟

اینکه اصولگراها الان متفرق و پراکنده شده‌اند، به دو دلیل است. یکی اینکه چهره کاریزماتیکی ندارند، چهره‌ای که شاخص و برتر باشد و همه بخواهند حول آن اجماع کنند. دوم اینکه در این هشت‌سال، عملکردشان با موفقیت همراه نبوده است و مورد قبول مردم نیست، به همین دلیل هرکس می‌خواهد از مشکلاتی که هست تبری جوید، ساز خودش را می‌زند.

ادامه در صفحه ۱۵

الو شرق ۸۸۹۸۶۸۳۸

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **گارانتی کیلویی چند؟!** من شب عید یک خودرو صفرکیلومتر از نمایندگی ایران‌خودرو تحویل گرفتم. این خودرو ایرادهای فراوانی داشت. بعد از تعطیلات به نمایندگی جهت رفع ایراد مراجعه کردم. بعد از یک هفته معطلی و خوابیدن خودرو در نمایندگی، زمانی که برای گرفتن خودرو مراجعه کردم، متوجه شدم چند ایراد دیگر به ایرادهای قبلی اضافه شده است. وقتی به این وضع اعتراض کردم، نمایندگی گفت در مراجعه بعدی ایرادها برطرف می‌شود. در ضمن بعد از یکی، دو روز قطعاتی که تعویض کرده بودند مجددا خراب شد. چه کسی باید جوابگوی این وضع گارانتی خودروها باشد و آیا قطعات حداقل کیفیت را نباید داشته باشند که تنها بعد از دو روز مجددا خراب می‌شوند؟

یک شهروند

پله‌های‌برقی خاموش: در ماه‌های گذشته بارها گفته شده که بین مسوولان شهرداری و شرکت برق منطقه‌ای تهران در خصوص پرداخت بهای پله‌های‌برقی، پل‌های عابرپیاده و مترو سطح شهر اختلافاتی وجود دارد. چرا این موضوع یک‌بار برای همیشه حل نمی‌شود که مدام شاهد تبدیل‌شدن پله‌های برقی به همان پله‌های بی‌حرکت سابق نباشیم؟ بسیاری از سالمندان گرانقدر و کودکان نیازمند استفاده دایمی از خدمات پله‌های برقی هستند. بی‌توجهی به این حق شهروندی فاصله ما با شهرهای توسعه‌یافته دنیا را بیشتر می‌کند.

یک شهروند

رفتار اقتصادی عجیب: بارها گفته‌اند رفتار اقتصادی مردم ایران برعکس است؛ یعنی وقتی کالایی نایاب می‌شود، به‌جای نخریدن آن، برای بازگشت تعادل به بازار هجوم برای خرید آن کالا در همه‌جا دیده می‌شود. کمیابی روغن مایع که در اثر سوءمدیریت دولت و صدور و پس‌گرفتن بخشنامه‌های کارشناسی‌نشده رخ داده است، صحنه‌های زشتی را در فروشگاه‌های موادغذایی در هنگام هجوم مردم پدید آورده است. یک‌بار هم که شده، به شکل متحد از یک کالا چشم بپوشیم. روغن کالایی نیست که برای بیش از یک هفته نایاب شود.

یک شهروند

● **گرامیداشت روز معلم:** ۱۲اردیبهشت سالروز شهادت استاد مطهری و روز معلم نامگذاری شده است. معلمی شغل انبیاست و افرادی که این شغل را انتخاب کرده‌اند، هدایتگر دانش‌آموزان در عرصه علم و دانش هستند و برای فرزندان کشور تلاش می‌کنند تا آنان بتوانند به مدارج عالی برسند. بجاست این روز را به تمامی معلمان و فرهنگیان گرامی تبریک بگوییم و برایشان سلامتی و توفیق روزافزون آرزو کنیم.
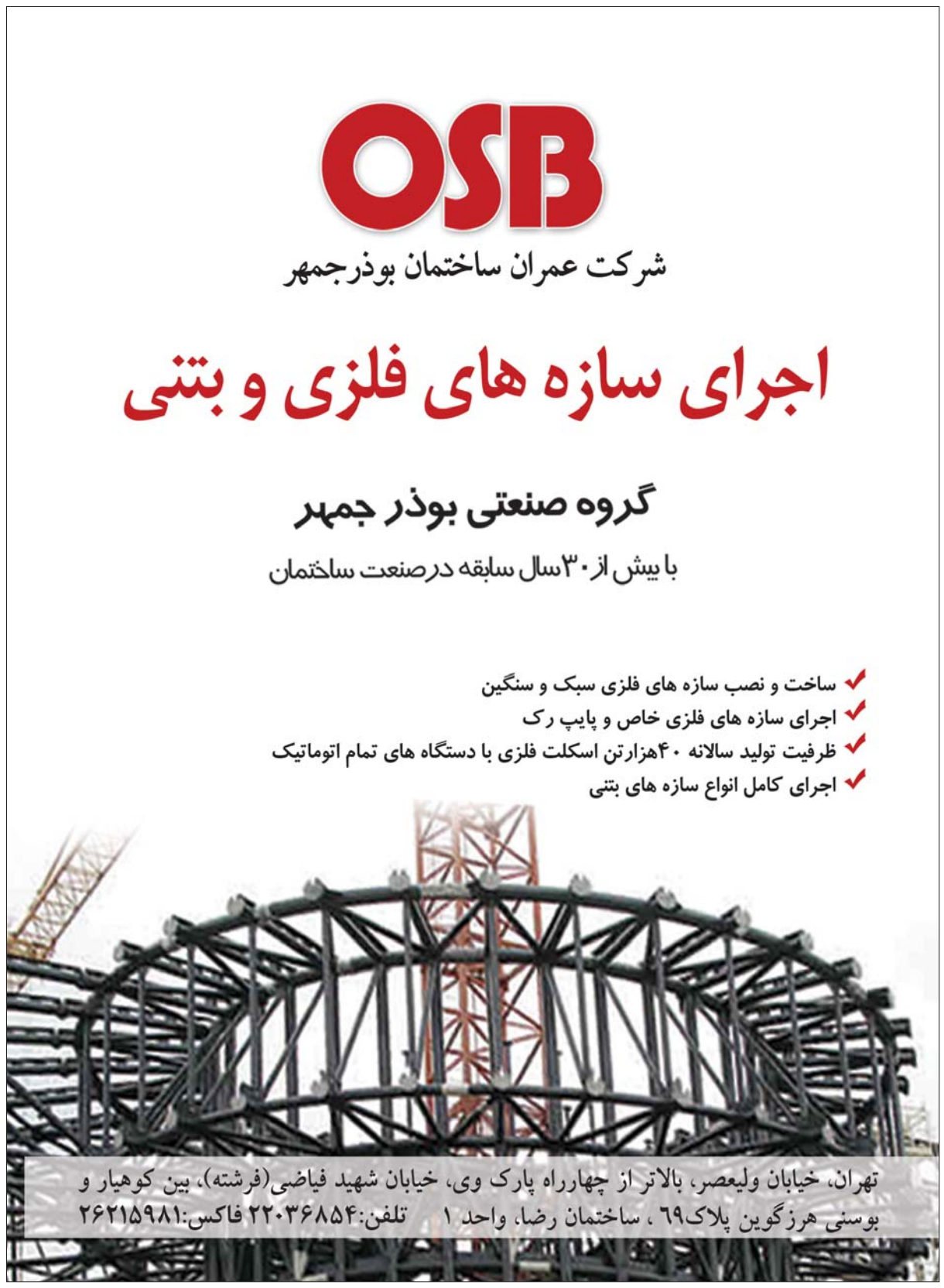
علی‌اکبر فرقانی